

UNIVERZITET CRNE GORE
PRAVNI FAKULTET

181000 Podgorica | Ul. 13. jul, br. 2 | tel: 020 481-144 | telfax: 020 481-140 | broj ž.r. 510-140-08 | PIB 02016702 | www.pravni.ucg.ac.me | pravni@pravni.ucg.ac.me | pravni@pravni.ucg.ac.me

Broj: 01-813/2

Podgorica, 27.05.2021. godine.

CENTAR ZA DOKTORSKE STUDIJE

Rukovodilac

Prof.dr Predrag Miranović

Poštovani,

Dostavljamo Vam sljedeći materijal za predstojeću sjednicu Odbora za doktorske studije, koji je utvrđen na sjednici Vijeća Pravnog fakulteta UCG održanoj 27.05.2021. godine:

1. Prijedlog odluke Vijeća Pravnog fakulteta br.01-813 od 27.05.2021. godine za imenovanje mentora pri izradi doktorske disertacije za kandidatkinju **mr Milenu Aćimić Remiković**.

U prilogu Vam dostavljamo i Obrazac M, br.01-813/1 od 27.05.2021. godine, sa pratećim materijalom.

2. Prijedlog odluke Vijeća Pravnog fakulteta br.02-806 od 27.05.2021. godine, za usvajanje Izvještaja Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata **mr Radoja Kadića** pod nazivom „*Rehabilitacija, resocijalizacija i reintegracija lica osuđenih na kaznu zatvora*“.

U prilogu vam dostavljamo i Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata mr Radoja Kadića pod nazivom „*Rehabilitacija, resocijalizacija i reintegracija lica osuđenih na kaznu zatvora*“, br.02-806 od 27.05.2021. godine.

3. Prijedlog odluke Vijeća Pravnog fakulteta br.02-807/1 od 27.05.2021. godine, za usvajanje Izvještaja Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata **mr Alekse Delibašića**, pod nazivom „*Nasilje u porodici kao generator maloljetničke delinkvencije*“, sa pratećim materijalom.

U prilogu vam dostavljamo i Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata mr Alekse Delibašića, pod nazivom „*Nasilje u porodici kao generator maloljetničke delinkvencije*“, br.02-807 od 27.05.2021. godine.

4. Prijedlog odluke Vijeća Pravnog fakulteta br.02-808/1 od 27.05.2021. godine, za usvajanje Izvještaja Komisije o ocjeni podobnosti doktorske teze i kandidata **mr Petra Kadića**, pod nazivom „*Krivičnopravna zaštita životne sredine od zagađenja i oštećenja*“.

U prilogu vam dostavljamo i Izvještaj Komisije o ocjeni podobnosti doktorske teze i kandidata mr Petra Kadića, pod nazivom „*Krivičnopravna zaštita životne sredine od zagađenja i oštećenja*“, br.02-808 od 27.05.2021. godine.

S poštovanjem

Dekanka
Prof.dr Aneta Spaić

UNIVERZITET CRNE GORE
PRAVNI FAKULTET

81000 Podgorica | Ul. 13. jul, br. 2 | tel: 020 481-144 | telfax: 020 481-140 | broj ž.r. 510-140-08 | PIB 02016702 | www.pravni.ucg.ac.me | pravni.fakultet@t-com.me

Broj: 02-807/1
Podgorica, 27.05.2021.godine

Na osnovu člana 64 stav 2 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u skladu sa članom 35 Pravila doktorskih studija UCG, Vijeće Pravnog fakulteta je na sjednici održanoj 27.05.2021. godine, za Odbor za doktorske studije utvrdilo p r i j e d l o g

ODLUKE

I

Usvaja se Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije kandidata **mr Alekse Delibašića** pod nazivom „**Nasilje u porodici kao generator maloljetničke delinkvencije**“.

II

Predlaže se Odboru za doktorske studije da prihvati kao podobnu prijavu doktorske disertacije pod nazivom „**Nasilje u porodici kao generator maloljetničke delinkvencije**“, čime bi **doktorand Aleksa Delibašić**, stekao pravo da nastavi na izradi doktorske disertacije.

III

Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije iz tačke 1. ove Odluke, i Odluku Vijeća Pravnog fakulteta dostaviti na uvid Odboru za doktorske studije na dalju realizaciju.

Obrazloženje

Izvještaj Komisije o ocjeni prijave doktorske disertacije mr Alekse Delibašića pod nazivom „**Nasilje u porodici kao generator maloljetničke delinkvencije**“, Vijeće Pravnog fakulteta je razmatralo na sjednici održanoj 27.05.2021. godine i isti jednoglasno usvojilo.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Dostaviti:

-Odboru za doktorske studije
-a/a

Dekanka
Prof.dr Aneta Spaić

Fakultet			
Prijava	27. 05. 2020.	Obrazac D1	
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
02-	807		

OCJENA PRIJAVE DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Aleksa Delibašić
Fakultet	Pravni fakultet UCG
Studijski program	Krivičnopravni smjer
Broj indeksa	2/2019
Podaci o magistarskom radu	Pravo djeteta na mišljenje, Pravni fakultet UCG, 2019. godine, srednja ocjena 8, 37
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	NASILJE U PORODICI KAO GENERATOR MALOLJETNIČKE DELINKVENCije
Na engleskom jeziku	DOMESTIC VIOLENCE AS A GENERATOR OF JUVENILE DELINQUENCY
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	16. 03. 2021. godine
Naučna oblast doktorske disertacije	Krivično pravo
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Pravni fakultet UCG	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
Javna odbrana polaznih istraživanja kandidata za sticanje dokorskog zvanja, mr Alekse Delibašića, održana je dana 14. maja 2021. godine, u 11:30 časova, na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u Podgorici, pred Komisijom u sastavu: prof dr Drago Radulović, redovni profesor Pravnog fakulteta UCG u penziji (predsjednik Komisije), prof. dr Velimir Rakočević, redovni profesor Pravnog fakulteta UCG (mentor) i prof. dr Dragan Jovašević, redovni profesor Pravnog fakulteta u Nišu (član). Predsjednik Komisije, prof. dr Drago Radulović, prezentovao je kandidatu i članovima Komisije proceduru odbrane, te dao riječ kandidatu da usmenim izlaganjem predstavi rezultate svog dosadašnjeg rada i zaključke do kojih se došlo u toku polaznih istraživanja. Kandidat je prvenstveno obrazložio temu polaznih istraživanja, prezentovao rezultate istih i predstavio decidan plan i program istraživanja, koji uključuje ciljeve, hipoteze, metodologiju, očekivani naučni i praktični doprinos i prigodnu literaturu. Kandidat je članove Komisije i prisutnu publiku upoznao sa predviđenom strukturom i sadržajem rada, te dao kratak teorijsko-normativni pregled rada po poglavljima. Nakon završetka izlaganja od strane kandidata, predsjednik Komisije je pozvao članove Komisije da daju svoja mišljenja, pa su isti iznijeli svoja zapažanja i sugestije, nakon čega se pristupilo diskusiji članova Komisije sa kandidatom. Konačno, Komisija je, uzimajući u obzir kvalitet i kvantitet sprovedenih polaznih istraživanja, kao i kvalitet odbrane, uključujući sposobnost vladanja metodološkim principima od strane kandidata u ovom istraživanju, jednoglasno donijela odluku da je kandidat izuzetno uspješno odbranio sprovedena polazna istraživanja. Odbrana polaznih istraživanja završena je istog dana u 12:00 časova.	

B. OCJENA PODOBNOSTI TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

B1. Obrazloženje teme

Savremeno društvo nalazi se pod uticajem brojni eksternih i internih faktora, koji umnogome usmjeravaju i oblikuju život čovjeka današnjice. Ti uticaji nijesu toliko beznačajni, da ih treba olako zanemariti, već zahtijevaju prilagođen i multidisciplinarn pristup (pravni, pedagoški, sociološki, kulturološki i sl), s obzirom na to da su isti veoma podložni da se modifikuju, te transformišu u kompleksne probleme današnjice, koji svoj upliv lako pronalaze u svim sferama čovjekovog bivstvovanja. Na taj način, društveni problemi, koji se manifestuju, između ostalog, kroz različite oblike devijantnog ponašanja, ušli su u gotovo sve važnije insitucije društva, pa time i u porodicu. Iako je nasilje uvijek smatrano fenomenom nadporodične prirode, njegove posljedice, ali i njegovi uzroci, kao i cijeli niz pojava oblika, čvrsto su i neraskidivo vezani za porodicu, koja je, u naučnom smislu, primarna društvena grupa, a u praktičnom smislu osnovna ćelija jednog društva. Upravo zbog toga, zadatak suzbijanja nasilja u porodici već odavno nije misija same porodice, već cjelokupnog sistema u kojem ta porodica obitava, kao što porodica, kao vrijednost, zaslužuje i zahtjeva ne samo porodično pravnu, već i krivično pravnu zaštitu, a uz sve to zaštitu, koja je institucionalne prirode. Takođe, nasilje u porodici je sveltremenska tema, koja je svoje korijene, doduše kroz različite forme, imala još u antičkim vremenima, a sa druge strane, neupitno postoji i danas, gdje pored tradicionalnih oblika nasilja u porodici, imamo i one oblike, koji se teže prepoznaju, ali je njihov uticaj itekako izražen. Kao najproblematičniji segment bobre protiv nasilja u porodici, ističe se težnja ka suzbijanju transmisije nasilja na najmlađe naraštaje u porodici (gdje se pod uticajem nasilnika „rađa“ nasilnik) i prepoznavanje ciklusa nasilja u porodici, jer da bi savremeni čovjek znao kako nešto da prevaziđe, mora znati osobenosti konkretnog izazova. Veliki teg na tom putu je neujednačenost pravnih standarda na evropskom tlu, ali i činjenica da je nasilje u porodici prekriveno plaštom privatnog života i da je trebalo mnogo vremena da prođe da ovaj vid društvenog i pravnog problema izađe iz okvira porodičnog doma. Prema tome, zadatak svakog istraživača u krivično pravnoj oblasti mora da bude, pored sistematizovanja postojećih saznanja, usmjeren na sticanje novih teorijskih znanja i praktičnih vještina, metoda i iskustava, prije svega za prepoznavanje porodičnog nasilja, pa onda i za stvaranje dobrog normativnog okvira, koji mora biti ispraćen efikasnim rješenjima vezanim za krivični postupak i kvantitetom primjene odbrambenih mehanizama onamo gdje je to najvažnije, odnosno u praksi ili stvarnom životu, jer čemu pravna ili konkretno krivična norma, ako ista nema svoju primjenu i ako kod adresata ne postoji uvjerenost u ispravnost iste. Izvjesno je da će se na taj način preduhitriti negativne posljedice nasilja u porodici, te da će prevencija povratiti svoj osnovni smisao i značaj, što bi dovelo, u opipljivoj mjeri, do smanjenja delinkvencije među maloljetničkom populacijom kod nas. Ono što izdvaja ovo istraživanje svakako jeste podrška jednoj od osnovnih i temeljnih zamisli pozitivnih krivičnopravnih pristupa, a to je nedvosmislena i sveobuhvatna zamjena retributivnog pristupa u suzbijanju devijantnih oblika ponašanja sa različitim vidovima preventivnih pristupa, što sveobuhvatno dovodi do društveno-jurisprudentne reforme u sagledavanju i reakciji na porodično nasilje u našim sredinama, što je, priznaćemo, naročiti izazov, imajući u vidu da tradicionalnija društva, kavo je i crnogorsko, prilično teže prihvataju promjene, doživljavajući ih kao lomove i nagle preokrete u shvatanjima. Jačanjem preventivnog dejstva i na najblaže i najmanje vidljive oblike nasilja u porodičnoj zajednici, doprinosi se velikim iskoracima u penalnom i postpenalnom pristupu nasilniku, ali i maloljetnicima, koji se u prvi mah javljaju kao žrtve nasilja, a nakon toga i kao sami nasilnici, odnosno kao postojani koegzistentni procesa transmisije nasilja, na koju su upućeni svi mehanizmi krivičnopravne i porodičnopravne institucionalne i vaninstitucionalne reakcije države. Tema ovog istraživanja je ne predstavlja samo crnogorski krivični i opštedruštveni diskurs, već i izazov međunarodnog karaktera i ujedno veoma aktuelnu uporednopravnu bazu za iniciranje, udruživanje i stručnu eksplikaciju rješenja za pitanja multifaktorskog kauzaliteta i karaktera, a za koja pitanja nije dovoljan pristup samo jedne pravne škole ili pravca ili jednog pravnog sistema, kao što nije dovoljan ni pristup samo jednog čovjeka, a posebno pri evidentnom deficitu sistematizovanih i temeljnih naučnih studija i praktičnih istraživanja, koja su posebno nedostajuća na najvišem nivou studija kod nas. To su samo neki od razloga zašto ova tema može da ponudi inoviranje tehnika za plodotvornije iznalaženje normativnih i faktičkih rješenja, koja bi itekako mogla doprinijeti unaprijeđenju preventivnog i resocijalizatorskog pristupa naročito prema mladima.

B2. Cilj i hipoteze

Opšti cilj ove disertacije ogleda se u inoviranju produktivnih krivično pravnih okvira za preventivno suzbijanje i sprečavanje posljedica nasilja u porodici, koje se manifestuju kao maloljetnička delinkvencija. Naučni ciljevi obuhvataju klasifikaciju, kategorizaciju i deskripciju krivičnog djela nasilja u porodici, te detaljnu analizu bića ovog krivičnog djela, kao i spoznaju intenziteta i kvaliteta veze između nasilja u porodici sa jedne strane i delinkvencije mladih sa druge strane. Dalje, eksplorativni cilj ogleda se u spoznaji osnovnih elemenata inkriminacije, te u sagledavanju problematike i fenomenologije nasilja u porodici, sa krivičnog i porodičnog aspekta, u domaćoj i međunarodnoj praksi. Deskriptivni cilj obuhvata bliži opis bića krivičnog djela nasilja u porodici, dok se eksplanatorni ciljevi ogledaju u utvrđivanju uzroka naglog porasta porodičnog nasilja i maloljetničke delinkvencije uopšte. Takođe, pragmatični ciljevi obuhvataju sasvim izvjesnu korist, koju adresati, a posebno lica zaposlena u institucijama, mogu imati uz potpunije sagledavanje problematizovane teme, što će im i omogućiti lakše, bezbolnije, bezbrižnije, sadržajnije i obuhvatnije reagovanje u cilju prevencije svih oblika nasilja u porodičnoj zajednici.

Osnovna hipoteza istraživanja je:

- Multifaktorski kauzalitet nasilja u porodici i maloljetničke delinkvencije, izražena kompleksnost, kumulacija dejstva i promjenljivost uticaja faktora rizika i faktora zaštite, zahtijevaju jedan relativno nov pristup proučavanju prestupništva mladih, fokusiran na pronalaženje načina neutralizacije kriminogenih faktora polazeći od njihove ekvifinalnosti, ekvipotencijalnosti, interminetnosti i perzistencije i oslonjen na empirijsku provjeru teorijskih postavki i evaluaciju procesa i ishoda preventivnih intervencija.

Pomoćne hipoteze istraživanja su:

- Neki faktori rizika proizvode vidljivo dejstvo na razvoj i ponašanje maloljetnih prestupnika, dok drugi više stvaraju latentnu osnovu koja će se kasnije iskazati kroz eksternalizujuće ponašanje.
- Djelotvornost u suzbijanju krivičnog djela nasilja u porodici od velikog je značaja za umanjenje intenziteta kriminalne aktivnosti nasilnika u zajednici, kao i za svodenje delinkvencije maloljetnika na društveno podnošljivu mjeru, pri čemu se loša saradnja između institucija negativno odražava na efikasnost i efektivnost u suzbijanju maloljetničke delinkvencije.
- Normativni zakonodavni okvir sprečavanja maloljetničke delinkvencije, koja svoj izvor ima u porodičnom nasilju, ne zaostaje umnogome za međunarodnim, evropskim rješenjima, ali kvantitet zaštite od nasilja u porodici u praksi življenja nije uzdignut na potreban nivo.
- Krivično djelo nasilje u porodici u međunarodnim okvirima u uzajamnoj zavisnosti je sa maloljetničkom delinkvencijom u porodičnoj i društvenoj zajednici, pri čemu su zahtjevi savremenog života i procesi globalizacije u uzročnoj vezi sa mijenjanjem uobičajenih i inoviranjem novih oblika izvršenja navedenog krivičnog djela.
- Nasilje u porodici je krivično djelo koje ugrožava bezbjednost, sigurnost i ostale najvažnije vrijednosti savremenog društva, te predstavlja glavni izvor maloljetničke delinkvencije u istom.

Navedene hipoteze će se dokazivati uporednim teorijskim i empirijskim istraživanjem na unaprijed određenom uzorku u Crnoj Gori, državama okruženja, Evropske unije i svijeta. Do prioritarnih podataka za temu disertacije, planirano je da se dođe tumačenjem pojedinačnih slučajeva iz kriminološke prakse, anketiranjem građana određene uzrasne dobi, te na osnovu intervjua sa stručnim licem iz predmetne oblasti. Sa druge strane, sekundarni podaci će svoj izvor imati u praksi domaćih nadležnih državnih institucija (sa posebnim akcentom na organ starateljstva, tužilaštvo, sud, policiju i Upravu za izvršenje krivičnih sankcija), te u praksi međunarodnog suda u Strazburu. Na osnovu ovako dobijenih podataka, biće moguće izvršiti provjeru gore naznačenih hipoteza istraživanja, dok će se rezultati tog procesa ogledati u odbacivanju ili potvrđivanju istih.

B3. Metode i plan istraživanja

Istraživanje nasilja u porodici kao krivično pravnog problema i fenomena imaće kvantitativnu i kvalitativnu determinantu, a objekt istraživanja će biti opserviran sa njegovog razvojnog i ekspresivno-kauzalnog aspekta.

Sam pristup objektu istraživanja biće cjelovit i jedinstven, zbog toga što je na takav način jedino moguće sagledati sve dimenzije jednog porodičnog i nadporodičnog (društvenog) problema, uz primjenu odgovarajućih metoda i u krivičnom pravu ustaljenih metodoloških pristupa u prikupljanju, obradi i sistematizovanju prikupljenih podataka i informacija.

Istraživački metodi su: 1) metod indukcije,
2) metod dedukcije,
3) metod analize sudske prakse sudova u Crnoj Gori i državama okruženja,
4) metod analize sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu,
5) metod analize vodeće pravne doktrine,
6) metod jezičkog tumačenja,
7) metod autonomnog tumačenja,
8) metod studije slučaja,
9) istorijsko-pravni metod,
10) statistički metod,
11) intervju i anketa,
12) referentni/uporedni metod itd. Metodom dedukcije će se iz opštih sudova dolaziti

do posebnih, odnosno do pojedinačnih zaključaka, dok će se metodom indukcije ostvarivati obrnuti proces. Dalje će se kroz uporedni metod postići mogućnost komparativnog sagledavanja teorijskih i praktičnih dometa, po pitanju navedene istraživačke teme, u državama, tj. pravnim sistemima, pojedinačno i gdje će se upoređivanjem istih izdefinisati model postupanja, koji može biti od koristi u našim sredinama. Metodom analize sudske prakse sudova u Crnoj Gori i državama okruženja sagledaće se predmetna materija u neposrednom krivičnom zakonodavstvu, a prije svega u krivičnom postupku u Crnoj Gori, kao i državama koje su nekada činile SFR Jugoslaviju, a to će se ostvarivati proučavanjem pravosnažnih sudskih odluka, dok će se metodom analize sudske prakse međunarodnih sudova šire sagledati konvencijski i porodično pravni aspekti nasilja u porodici, te posljedice istog po maloljetnike. Zatim će metodi analize vodeće pravne doktrine, jezičkog i autonomnog tumačenja gotovo izvjesno dati doprinos potpunijem sagledavanju transmisije nasilja. Metod studije slučaja, posredstvom sudske prakse, omogućiće deskriptivno sagledavanje problematizovane teme, a istorijsko pravni metod i sagledavanje geneze nastanka ovog vida nasilja i njegovog uticaja na najmlađe naraštaje u porodici i oko nje. Svestranost i multidisciplinarnost u sagledavanju konkretnog kriminogenog fenomena pružiće monografski metod. Metod ispitivanja, tj. anketa i intervju, koristiće se u cilju prikupljanja podataka od kompetentnih lica, koja su zaposlena u institucijama sistema, a koje institucije u svom svakodnevnom radu imaju dodir sa porodičnim nasiljem i maloljetničkom delinkvencijom. Konačno, podaci, prikupljeni primjenom metoda ispitivanja, biće sistematizovani i obrađeni na unaprijed definisan i oproban način, a to će se ostvarivati posredstvom statističkog metoda.

Korišćenjem ovih metodoloških pristupa dopriće se i do realnijeg uočavanja istraživačkog problema u akuelnim uslovima i to ne samo kroz ograničavanje na crnogorske prilike, već i kroz obradu istog u i okviru dva univerzalna međunarodna pravna sistema, odnosno kroz njihove reprezentativne predstavnike. Istraživanje će obuhvatiti i analizu i tumačenje akuelnih saznanja u oblasti nasilja u porodici, transmisije nasilja u vezi sa maloljetničkom delinkvencijom, te ciklusom porodičnog nasilja, uključujući i sadržaj preventivnog i postpenalnog djelovanja kroz ulogu nezamjenljivih institucionalnih aktera, a posebno pri činjenici da je i priroda porodičnog nasilja, čak i bez odnosa prema nasilju u porodici, izazovna tema *ipso facto*.

Studija slučaja biće zasnovana na reprezentativnim i statističkim kriterijumima populacije smještene u penitencijarne uslove boravka, odnosno na licima, koja su maloljetni delinkventi i licima, koja su usljed izvršenih krivičnih djela nasilje u porodici, smještena u kapacitetima UIKS-a Podgorica, pri čemu će se posebna pažnja posvetiti zajedničkim karakteristikama pojedinih penitencijarnih grupa i kategorija - uzrast, pol, povrat, kriminalna prošlost, društveno porijeklo, socijalno porijeklo, materijalne prilike i sl. Posredstvom proučavanja individualnih slučajeva, pri multidisciplinarnom pristupu, došlo bi se do novih informacija i tumačenja o primarnim i alternativnim potrebama i zahtjevima pritovrenika i zatvorenika, cijeneći fenomenološki nivo sagledavanja recidivizma i homogenost do sada otkrivenih penitencijarnih tretmana, koji se upodobljavaju sa zahtjevima korisnika penitencijarnih ustanova.

Predmetno istraživanje biće usmjereno na temeljnu analizu i sistematizovanje postojećih saznanja u oblasti porodičnog nasilja i uticaja istog na maloljetničku delinkvenciju, a imajući u vidu da se nasilje u porodici, u pozitivnom pravu, u smislu krivičnog zakonodavstva, tretira kao zasebno krivično djelo u okviru posebne glave krivičnih djela protiv braka i porodice, te da se maloljetnička delinkvencija kotira kao jedan od istovremeno najvažnijih, zatim najbrže rastućih, ali i najtužnijih problema današnjeg društva. Rad će preliminarno sadržati sljedeće tematske cjeline:

- 1) Uvodni dio rada će obuhvatiti opšti pogled na odnos nasilja u porodici i maloljetničke delinkvencije posredstvom definisanja dominantnih istraživačkih problema i osnovnih metodoloških pristupa, te isticanje polaznih pretpostavki u predmetnom istraživanju.
- 2) Drugi dio rada obrađuje osnovne krivično pravne pojmove, koji određuju krivično djelo nasilje u porodici, te maloljetničku delinkvenciju, a akcenat, kroz posebno strukturisane cjeline, stavljen je i na genezu (razvoj), prirodu, faktore, pojavne oblike i ciklus porodičnog nasilja.
- 3) Treći dio je posvećen problemu nasilja u porodici u Crnoj Gori, kroz proučavanje nasilja u porodici kao porodično pravnog i krivično pravnog problema, posredstvom nacionalnog krivičnog i porodičnog zakonodavstva, te kroz elaboraciju mehanizama, onosno normativno pravnih pretpostavki zaštite maloljetnika od nasilja u porodici, tj. prije svega kroz institucionalnu i opštedruštvenu zaštitu, te afirmativne mjere i rad civilnog sektora.
- 4) U četvrtom dijelu biće obrađen međunarodni pravni okvir nasilja u porodici, odnosno relevantni međunarodni dokumenti, među kojima se ističu Deklaracija UN-a o eliminisanju nasilja nad ženama, Istanbulska konvencija, Deklaracija o politici suprostavljanja nasilju prema ženama u demokratskoj Evropi, Pekinška deklaracija i Platforma za akciju, Bečka deklaracija, odnosno ukupno će biti obrađeno 15 preporuka Savjeta Evrope, 9 međunarodnih konvencija, 6 deklaracija i 4 rezolucije, kao i niz smjernica, strategija, paktova i agendi. Takođe, tumačenje zadate teme biće izvršeno i posredstvom posebnih cjelina posvećenih statusu porodičnog nasilja u državama svijeta i Evrope pojedinačno, sa naglaskom na reprezentativne primjere, kao što su Sjedinjene Američke Države, Rusija, Kina, Njemačka, Engleska, Francuska i zemlje Bliskog istoka, dok će se poseban osvrt napraviti u odnosu na države bivše SFR Jugoslavije, tj. Srbiju, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu, Makedoniju i Sloveniju.
- 5) U petom dijelu rada biće obrađena problematika maloljetničke delinkvencije kao posljedica nasilja u porodici, a ovo poglavlje sadržaćće osam cjelina, koje će biti posvećene: maloljetničkoj delinkvenciji i odnosima u porodici, ličnosti maloljetnog delinkventa, zatim preddelinkventnom i delinkventnom postupanju maloljetnika, zatim etiologiji maloljetničke delinkvencije u odnosu na nasilje u porodici, zatim značaju Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku, kao i transmisiji porodičnog nasilništva na maloljetničku delinkvenciju, te prevenciji ovog vida delinkvencije kroz prevenciju porodičnih anomalija.
- 6) Šesti dio biće posvećen tumačenju porodičnog nasilja kao generatora maloljetničke delinkvencije kroz sudsku praksu i to pojedinačno kroz praksu sudova u Crnoj Gori, praksu sudova u državama našeg okruženja, te kroz sudsku praksu pred međunarodnim sudovima.
- 7) U sedmom dijelu biće prikazan sadržaj intervjua, koji će biti obavljen sa kompetentnim sagovornikom na temu transmisije i uticaja nasilja u porodici na delinkvenciju malodobnog lica, a što je istovremeno tradicionalni i aktuelni problem savremenog društva.
- 8) U osmom dijelu biće sadržano neposredno istraživanje u vidu ankete sa zatvorenim pitanjima, rađene na reprezentativnom uzorku, u okviru kojeg dijela će mjesto naći dijagramski prikazi rezultata istraživanja, te objašnjenja i obrazloženja statističkim metodom dobijenih rezultata.
- 9) U zaključku će se sumirati teorijski i numerički rezultati dobijeni u ovom istraživačkom radu, kao i upoređivanje istih sa pretpostavkama /hipotezama/ od kojih se pošlo u uvodnom dijelu rada, a napraviće se i završni osvrt na značaj suzbijanja porodičnog nasilja za suzbijanje kriminaliteta među maloljetnicima u našoj zemlji, ali i u današnjem društvu uopšte.

B4. Naučni doprinos

Naučni doprinos predmetne disertacije ogleda se u sistematizovanju, temeljnijoj analizi i praktično-teorijskom sagledavanju nasilja u porodici kao opštedruštvenog, faktičkog i pravnog problema i to kroz porodično pravnu i krivično pravnu dimenziju istog.

U teorijskom smislu, ova disertacija će na jednom mjestu okupiti kompletna dosadašnja saznanja u ovoj oblasti, te će ih, u skladu sa ustaljenom pravnom metodologijom, sistematizovati i to prioritarno i dominantno na krivično pravnom polju.

Praktičan doprinos disertacije ogledaće se u nadgradnji, dopuni i kompletiranju pozitivnih normativnih rješenja na svim nivoima, zatim u profesionalizaciji kadrovskih struktura, koje imaju neposredan kontakt sa ovim vidom nasilja, ali i u izgradnji institucionalnih kapaciteta za sprječavanje razvoja maloljetničke delinkvencije u porodicama u kojima je, u određenom trenutku, prepoznato postojanje porodičnog nasilja, tj. u osnaživanju kapaciteta ne samo pravosudnih organa, već i policije, socijalnih ustanova, sigurnih kuća i sl. Takođe, očekuje se i praktični doprinos navedene disertacije u vidu poboljšanja zakonodavnog okvira u crnogorskom krivičnom zakonodavstvu, ali i mehanizama zaštite najmlađih naraštaja od različitih vidova nasilja i diskriminacije u porodičnom krugu.

Kako se disertacija odnosi na onu vrstu nasilja, koja je dugo vremena, a i sada je, najčešće skrivena od očiju javnosti, očekuje se da će rezultati istraživanja dovesti ne samo do upoznavanja javnosti sa uzrocima i posljedicama porodičnog nasilja, već i do upotpunjavanja postojeće teorije i prakse u domenu krivično pravne i porodično pravne reakcije države na nasilje.

Istraživanje na pomenutu temu, koje ima za cilj da ispita stvarni uticaj nasilja u porodici na potencijalni razvoj maloljetničke delinkvencije, takođe predstavlja prvo istraživanje u crnogorskim okvirima, s obzirom na to da, prema zvaničnim bazama crnogorskih univerziteta, teme, koje nose naziv kao ova disertacija, do sada nijesu na ovom nivou studiozno obrađivane.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

U finansijskom i organizacionom smislu predmetno istraživanje je adekvatno isplanirano, te kao takvo neće zahtijevati utrošak pretjeranih finansijskih sredstava, dok je isto, objektivno gledano, moguće i veoma realno sprovesti u granicama postavljenih vremenskih okvira samog istraživanja. Takođe, postupajuća Komisija je mišljenja da Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore može obezbijediti odgovarajuće finansijske, kadrovske, infrastrukturne i organizacione pretpostavke potrebne za izradu ove doktorske disertacije, a posebno za komunikaciju sa nadležnim organima u svrhu pribavljanja i prikupljanja aktuelnih statističkih podataka u vezi sa problematizovanim temom, a ovo posebno imajući u vidu da Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore ima potpisane memorandume o saradnji sa gotovo svim značajnim nadležnim institucijama u zemlji, kao i sa nekim institucijama iz regije.

Mišljenje i prijedlog komisije

Izjavljujemo i potpisom potvrđujemo da je doktorand mr Aleksa Delibašić, broj indeksa 2/2019, javno odbranio polazna istraživanja na temu „Nasilje u porodici kao generator maloljetničke delinkvencije“. Odbrana polaznih istraživanja je održana javno na Pravnom fakultetu u Podgorici, dana, 14. 05. 2021. godine. Mišljenje Komisije je da doktorska disertacija pod nazivom „Nasilje u porodici kao generator maloljetničke delinkvencije“ predstavlja originalan i vrijedan naučno-istraživački projekat. Kandidat je zadovoljio sve neophodne kriterijume i uspješno odbranio polazna istraživanja. Komisija u punom sastavu je ocijenila odbranu polaznih istraživanja ocjenom izuzetno uspješno. Predloženi sadržaj, metode i dinamika istraživanja su kvalitetni, adekvatni i izvodljivi i Komisija jednoglasno predlaže Vijeću Pravnog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvate pozitivan izvještaj Komisije i odobre dalju izradu doktorske disertacije.

Prijedlog izmjene naslova

/

Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora

/

Planirana odbrana doktorske disertacije

2022. godina, ljetnji semestar

Izdvojeno mišljenje

/

Napomena

/

ZAKLJUČAK

Predložena tema po svom sadržaju **odgovara** nivou doktorskih studija.

DA

NE

Tema je originalan naučno-istraživački rad koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.

DA

NE

Kandidat **može** na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj i dokaže hipoteze.

DA

NE

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata

Prof. dr Drago Radulović, Pravni fakultet UCG, Crna Gora

Prof. dr Velimir Rakočević, Pravni fakultet UCG, Crna Gora

Prof. dr Dragan Jovašević, Pravni fakultet Univerziteta u Nišu, Srbija

[Signature]
[Signature]
[Signature]

U Podgorici,

25. 05. 2021. godine

DEKAN

[Signature]

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PRIJAVE DOKTORSKE DISERTACIJE	
Prof. dr Drago Radulović	1. Da li alijenacija porodičnih članova predstavlja inicijalnu kapislu za generisanje nasilja? 2. Koji su zaštitni mehanizmi porodične zajednice protiv ubrzanog tempa života i povećanog stresa, kao dominantnih faktora za nastanak nasilja u porodici? 3. Da li se kroz asocijalne forme ponašanja može prepoznati tendencija ka maloljetničkoj delinkvenciji?
Prof. dr Velimir Rakočević	1. Koliko mas – mediji, udruženi sa mikrosocijalnim habitatom utiču na razvoj nasilja u porodici? 2. Da li neblagovremena reakcija na vršnjačko nasilje od strane roditelja i škole može generisati maloljetničku delinkvenciju? 3. Da li postoje izdiferencirani tretmani za maloljetnike u našim penitencijarnim ustanovama?
Prof. dr Dragan Jovašević	1. Koji aktuelni legislativni izvori će biti korišćeni za uporednopravni prikaz stanja u obrađivanoj temi? 2. Da li će u radu biti obrađivana kadrovska osposobljenost nadležnih službi za prevenciju nasilja u porodici? 3. Čime se, prema mišljenju kandidata, najbolje prekida niz transmisije nasilja u porodici, kao katalizatora devijantnih ponašanja maloljetnika?
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	/
(Ime i prezime)	/
(Ime i prezime)	/
ZNAČAJNI KOMENTARI	
Kandidatu je sugerisano da se radi o istovremeno akutelnoj i tradicionalno prisutnoj temi, te mu je ukazano da, imajući u vidu izazovnost istraživanja, posebnu pažnju u daljem radu obrati na preventivne mehanizme suzbijanja nasilja u porodici kao dominantnog generatora maloljetničke delinkvencije.	